

Za gospodarje

Maribor, dne 3. junija 1936.

Mestna hranilnica v Mariboru.

Mestna hranilnica v Mariboru je imela dne 22. maja 1936 svoj 74. letni občni zbor. Iz letnega poročila posnemamo:

Stanje vlog koncem leta 1935 znaša Din 112.418.737,41, kar znači, da so se v letu 1935 vloge znižale za 8.372.985,04 D. Vloge v tekočem računu so se zvišale za 885.437,26 Din.

Vzrok temu je, da so gospodarske razmere v letu 1935 ostale istotako težke kot leta 1934. Privatno gospodarstvo hira in vse težko pričakuje boljših časov.

Uprava zavoda je skušala po svoji najboljši volji ustreči vsem vložnikom.

Hipotečna posojila znašajo 49.765.697 Din, občinska posojila 29.544.218 Din, posojila v tekočem računu 20.740.570 Din, zavodove naložbe 2.612.063,06 Din, gotovina v blagajni 31. 12. 1935 624.867,87 Din, nepremičnine zavoda 3.285.448 Din, račun vrednostnih papirjev 4.405.955,25 Din.

Revizijo zavoda je izvršil v času od 14. do 31. marca 1936 nadrevizor Zadrुžne zveze pokojni g. Vladimir Pušenjak.

Pregled bilance je izvršil dne 8. aprila 1936 pregledni odbor mestne občine mariborske.

Oba navedena konstatirata v svojih poročilih, da je celotno poslovanje zavoda v polnem redu.

Uprava zavoda se je spopolnila in se spremenila takole: predsednikom upravnega odbora je izvoljen g. Fran Bureš, podpredsednikom g. Jože Stabej.

Predsedstvo ravnateljstva je prevzel g. Fran Hrastelj, ravnatelj Cirilove tiskarne; podpredsedstvo g. Viktor Grčar.

Nova uprava bo podvzela vse, da pride zavod čimprej do normalnega, rednega poslovanja. Računa pri tem na podporo vseh merodajnih činiteljev.

Predvsem trgovina, obrt in industrija bi se morala zavedati, da je v interesu vseh slojev, da podprejo svoj domači delovni zavod, ki je po svojih pravih do-

ločen v to, da pomore mestni občini pri reševanju socialno-političnih nalog s tem, da da svoji občini ves svoj dobiček v te svrhe na razpolago. Naša dolžnost je tudi, da prijateljsko opozorimo svoje vložnike, naj ne prodajajo svojih hranilnih knjižic.

Ne pozabite, da za vse obveznosti Mestne hranilnice jamči z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo mestna občina mariborska. Vse knjižice so 100%no krite!

Kdor oddaja ali prodaja té po nižji ceni, oškoduje samega sebe.

Fizolova pršica.

Ker je lansko leto napravila fizolova pršica v naših krajih precejšnjo škodo, moram vendar opozoriti naše kmetovalce na tega nevarnega fizolovega škodljivca, ki je zelenkastorjave barve z izrazitimi stranskimi pegami. Samica, ki prezimi, pa je žive rdeče. Živalca je zelo majhna, da je s prostim očesom ne moremo videti, pač pa šele pri najmanj 15 kratni povečavi. Zajeđavca imenujemo z znanstvenim imenom *Tetranychus Althaeae* v. Hanstein in ima dva para oči, kar je značilno za škodljivca.

Škodo, ki jo povzroča zajeđavec, pripisujejo kmetje in drugi navadno vremenskim neprilikom ali drugim uimam, ker je še pri nas pač škodljivec nepoznan. Z izsesavanjem soka povzroča na zgornji listni strani od cvetenja naprej v začetku belkaste lise, ki pozneje svetlo porumene in se širijo med listnimi žilami. Lise končno porjave. Na spodnji listni strani pa najdemo v moknati tvarini, nalikuje pajčevinasti mrežici, zajeđavca. Listje se naravno suši in odpada, s čimer dela škodljivec na fizolu veliko kvar.

Živalca prezimi pod listjem na zemlji, zavita v gosto prejo; jajčeca pa na suhem odpadlem listju, pa tudi v razpokah in pod skorjo fizolovk z živalco vred.

V obrambne svrhe je torej potrebno fizolovke olupiti, da ne najde zajeđavec zim-

skega zavetišča. Dobro je tudi fižolovke politi s petrolejem. Odpadlo listje moramo pobrati in sežgati. Priporočajo tudi poškopiti napaden fižol z mrzlo vodo, obnesla pa se je v zatiranju 3% žvepleno apnena brozga, s katero temeljito pobrizgamo rastline.

Pomembno se mi zdi opozoriti, da napadja zajedavec tudi hmelj in rabimo v hmeljskih kulturah ravnati fižol in krompir kot vabe za pršico.

Inž. šturm Rašo.

Iz pisarne Kmečke zveze v Ljubljani.

Tiste pripravljale odbore, ki še niso vložili pravil, ponovno prosimo, da to **takoj** store. Organizatorično delo mora biti čimprej dovršeno, da bo organizacija lahko začela z izvajanjem našega programa.

Pospešite ustanovne občne zборе! Mnoge Krajevne kmečke zveze, ki že imajo potrjena pravila, odlašajo ustanovne občne zборе brez prave potrebe. Zato prosimo še enkrat! Izpeljite ustanovne občne zборе, kakor hitro mogoče.

Govorniki! Vsled velikega števila občnih zborov, ki se sedaj vrše, je nemogoče, da bi glavni odbor poslal na vsak občni zbor zastopnika, kot govornika. Zato si, kjer je to le količkaj mogoče, pomagajte z lastnimi močmi, oziroma se obrnite na zastopnika Vašega okraja v Glavnem odboru. Predvsem pa: **Ne odlašajte zaradi tega občnih zborov.**

Poročila. Mnoge Krajevne kmečke zveze, ki so že imele ustanovne občne zборе, še niso poslale Glavnemu odboru tozadavnega poročila. **Nujno prosimo!** Za one organizacije, ki občne zборе še-le prirejajo pa večja: **Takoj po izvršenem ustanovnem občnem zboru pošljite Glavnemu odboru »Poročilo o ustanovnem občnem zboru«.** Obrazec so prejeli vsi pripravljalni odbori. Obnem pošljite kratke dopise tudi v kmečke liste, ki se pri Vas čitajo.

Novolizvoljene odbore opozarjamo na okrožnico št. 1 toč. 4, 6, 7, 8 in 9.

Zborovanje vinogradnikov v Brežicah.

Poročali smo že, da bo imelo Vinarsko društvo za Dravsko banovino svoj letošnji občni zbor v soboto, dne 6. junija 1935, ob 17. uri v Narodnem domu v Brežicah.

V nedeljo dne 7. junija 1936 ob 9. uri bo istotam vinarski kongres s sledečimi referati.

1. **Važnost selekcije v vinarstvu in načrt organizacije selekcijskega dela.** Poroča g. ing. Serg. Gorjup, kletarski nadzornik pri kr. banski upravi v Ljubljani.

2. **Kupčija z moštom in vinom.** Poroča g. Anton šega, ravnatelj kmetijske šole v pokoju v Ptujju.

3. **Gnojenje vinogradov.** Poroča g. ing. Ivo Zupačič, ravnatelj kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

4. **Vinogradniške razmere na Bizeljskem in na Dolenjskem.** Poroča Fran Kerin, posestnik, Sv. Križ pri Kostanjevici.

Po kongresu bo otvoritev vinske razstave združene z vinskim sejmom, ki jo prirede združene Vinarske podružnice brežiškega in krškega sreza v Narodnem domu v Brežicah. Razstava bo trajala 7. in 8. junija.

Poučni izleti bodo: 7. junija popoldan: Ogled vinogradov na Bizeljskem, 8. junija pa: ogled vinogradov na Dolenjskem (Gadova peč, št. Jernej, Pleterje) in vinarske zadruge v Kostanjevici.

Izletov se morejo udeležiti samo tisti člani Vinarskega društva, ki se bodo za nje do 1. junija 1936 pri sreskem kmetijskem referentu g. Vi. Mahorčiču v Brežicah priglasili.

V Brežicah se bodo obravnavala vsa važnejša vprašanja našega vinogradništva. Zato naj se vsi vinogradniki organizirajo v Vinarskem društvu in naj pohite omenjene dneve v Brežice, kjer bodo mogli iznesti vse svoje želje. Na omenjene prireditve so vabljeni tudi gg. narodni poslanci iz vinorodnih srezov Dravske banovine.

Nova trgovinska pogodba s Španijo.

Za Jugoslavijo je bilo glede lesa od nekdanj najvažnejše italijansko tržišče. Ze pred izvajanjem sankcij pa so naše terjatve proti Italiji narasle v nevarni višini in naši izvozniki so vedno težje prišli do svojega denarja. Tudi če bi sankcije prenehale, je vendar dvomljivo, ali bi mogli v Italijo izvažati še iste količine lesa ko nekdanj.

Tudi naš izvoz lesa v Nemčijo se ne more zboljšati zaradi plačilnih težkoč.

Francoski trg je izgubil za naš les popolnoma svoj nekdanji pomen.

Angleški trg je za naš trdi les še vedno najvažnejši, zlasti les se plačuje brez vsch omejitev. Sveže upanje za naše lesne trgovce je nova trgovinska pogodba s Španijo, ki je stopila v veljavo 1. junija.

Po novi pogodbi smo dobili za 1. 1936. kontingent 26.000 kub. metrov iz postavke 101 (od 40 do 75 milimetrov debelosti) in 30.000 kub. metrov lesa iz postavke 102 (40 mm debelosti). Leta 1937. se bodo ti kontingenti povečali na 30, odnosno 40 tisoč kub. metrov, poleg tega pa bomo mogli izvoziti še les iz postavke 100 (več ko 75 mm debelosti). Izvoz tega lesa v Španijo bo prost. Mogli bomo torej v Španijo izvoziti 100 tisoč kub. metrov lesa. Ti kontingenti so znatno večji, kakor pa smo dosedaj dejansko izvažali v Španijo.

Poleg tega nam je Španija priznala uvozni kontingent 20.000 metrskih stotov jajc za 1. 1936 in 25.000 metrskih stotov jajc za leto 1937. S tem je odprt za naša jajca nov trg, ker smo dosedaj le silno malo jajc izvažali v Španijo. Po vrednosti bomo mogli svoj izvoz v Španijo povečati od 50 na 120 milijonov.

Stanje hmeljskih nasadov in trgovina s hmeljem.

Savinjska dolina: Vkljub stalno deževnemu in še vedno razmeroma hladnemu vremenu je rastlina v zgodaj obrezanih nasadih dosegla že nad 2 in tudi do 3 m visoko, v pozneje rezanih pa je precej zaostala; sicer pa je zdrava in čvrsta ter jo le hladno vreme nekoliko ovira v razvoju. Bolhači so se pojavili semtertje v večjem številu, vendar jih je oviralo deževno vreme, da niso povzročili znatne škode. V zavetnih legah je zadnji čas opaziti večji nalet uši, v bolj odprtih pa zaenkrat ni večje nevarnosti. Splošno pa je stanje nasadov prav dobro, četudi še precej neenakomerno.

Vojvodina: Stanje nasadov je razmeroma dobro, vendar zelo neenako. Ponekod so povzročili bolhači precej škode in tudi uši se pojavljajo v vedno večjem obsegu. — Kupčija miruje, vendar je bilo zadnji čas zopet nekaj zanimanja za lanski pridelek, zlasti za cenejše blago.

Češkoslovaška: Vreme za razvoj hmeljske rastline ni nič kaj ugodno. Vlaga je

sicer dovolj, le noči so še vedno hladne. Le v redkih najboljših nasadih je dosegla rastlina že do 2 m visoko ter se jo bo že osipalo, v drugih pa je še zelo zaostala. Bolhači povzročajo semtertje še vedno mnogo škode, pa tudi jak nalet uši je že opaziti ponekod. Splošno je stanje nasadov za 10—14 dni zaostalo. — Na trgu traja zanimanje za lanski pridelek dalje in notira žateški hmelj 37—46 Din, Uštekci in Roudnicki 22—29 Din ter Dubski 11—16 Din za 1 kg. Tendenca je sicer nekoliko bolj mirna, vendar še precej čvrsta. Znamkovanih je do sedaj v Zlatcu 48.470 stotov lanskega pridelka.

Nemčija: Prvotno je hladno vreme silno oviralo rastlino v razvoju, zadnji čas pa je le postalo topleje in tudi hmelj hitreje napreduje. Seveda pa je stanje nasadov zelo različno in je ponekod dosegla rastlina že do 2 m visoko, drugod pa zopet še ni niti napeljana. Semtertje se pojavlja peronospora in se že prvič zaščitno škropi, ponekod pa tudi bolhači povzročajo mnogo škode; v splošnem pa hujše nevarnosti bolezni in škodljivcev zaenkrat ni. — Na tržišču je nadalje precej zanimanja, vendar predvsem za izvoz in za cenejše blago. Tako se plačuje za domačo porabo Hallertau 71—82 Din, Hersbruck 59—62 Din, Tettngang 84—85 Din, Spalt do 89 Din in Aischgrund do 60 Din, za izvoz pa Hallertau 21—32 D, ter Hersbruck in Rheinpfalz 21—28 Din za 1 kg. Zaključna tendenca je mirna.

Francija: Stanje nasadov je sicer izredno neenakomerno, vendar v splošnem še precej zadovoljivo. Bolhači so povzročili precej škode, pojavljajo pa se že tudi uši in peronospora. — Na tržišču je postalo zopet živahneje in so se tudi cene učvrstile. Tako notira sedaj lanski pridelek alzaški 23—35 Din, Burgund 20—23 Din in Nord 10—12 Din za 1 kg.

Belgija: Rastlina je precej zaostala v razvoju, zadnji čas pa se naglo širi peronospora in tudi uši prete, povzročiti mnogo škode. — Na tržišču pri mirni tendenci notira lanski Poperinghe nespremenjeno do 7 Din, Alost pa do 16 Din za 1 kg.

Anglija: Stanje nasadov nič kaj ne zadovoljuje in rastlina je v primeri z normalnimi leti nenavadno zaostala v razvoju. — Neprodane zaloge lanskega pridelka znašajo še kakih 5000 bal in po-

čas se še vedno nekaj trži po nespremenjenih cenah. Za predlanski pridelek pa ni več zanimanja, ker je večinoma le slabše blago. Hops Marketing Board je objavila, da bo prevzela letos prav toliko hmelja, kakor lani, namreč 112.500 stotov.

Amerika: Na tržišču je zanimanje nekoliko oživelo, ker je postalo vreme bolj toplo in se je dvignil konzum piva, vendar so pivovarne dobro založene ter le semtertje nekaj kupujejo. Trži se največ lansko blago po 11—12 Din in le izjemoma tudi do 14 Din, dočim za slabše letnike in za drago inozemsko blago ni dosti povpraševanja. Iz prve roke se trži še največ lanski Yakima po 6—8 Din za 1 kg. — Stanje nasadov je zelo različno, vendar vobče nič kaj zadovoljivo. Računa se, da se bo površina nasadov letos skrčila za kakih 3000 ha.

Splošno je letos rastlina radi hladnega vremena povsod nekoliko zaostala v razvoju, pa je zato semtertje tudi kupčija zopet nekoliko oživela.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg hmelja raznih provenienc, so bile naslednje: Nemčija Tettnang 82 Din, Češkoslovaška Žatec 46 Din, Anglija Golding 38 Din, Francija alzaška 26 Din, Jugoslavija savinjski 17 Din, Belgija Alost 16 Din, Amerika Oregon 15 Din, Poljska Lublin 13 Din.

Gospodarske zanimivosti.

Naša zunanja trgovina v aprilu. V aprilu smo izvozili 190.464 ton blaga (lani 324.554 ton) v vrednosti 268.5 (lani 368.2) milijona Din. Naš izvoz se je torej zmanjšal za skoraj 100 milijonov Din. Uvozili pa smo 82.573 (lani 95.058) ton v vrednosti 326.0 (lani 325.5) milijona Din. V prvih štirih mesecih t. leta smo izvozili za 1117.9 milijona Din (lani za 1235.6 milijona Din), uvozili pa za 1382,2 (lani za 1095.3) milijona Din.

Gospodarska obvestila.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto dne 15. septembra t. l. Šola je dvoletna ter ima internat za 60 gojencev in 58 ha veliko posestvo z vsemi kmetijskimi panogami in potrebnimi gospodarskimi objekti. Za spre-

jem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 Din. Prošnje za sprejem (kolek Din 5.—) je poslati ravnateljstvu najkasneje do 15. julija t. l. ter priložiti: krstni list, domovnico, odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki reflektirajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko stipendijo ali stipendijo srezkega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki prosilci naj zaprosijo istočasno za primerno stipendijo pri svojem sreškem kmetijskem odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Enodneveni tečaj za zeleno precepljenje šmarnice in za poletna dela v vinogradu se vrši v četrtek dne 4. junija t. l. na banovinski Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Začetek tečaja ob 8. uri.

Cene in sejmska poročila

Živinski sejem v Mariboru. Prignanih je bilo 12 konjev, 12 bikov, 160 volov, 359 kra vin 19 telet; skupaj 562 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 26. maja 1936 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 3.50—4, poldebeli voli od 3.25—3.60, plemenski voli od 2.50—3.50, biki za klanje 2.25—3, klavne krave debele 2.50—3.50, plemenske krave 2.50—3, krave za klobasarje 1.50—2, molzne krave 2.80—3.50, breje krave 3 do 3.50, mlada živina 3—4, teleta 3—4. Prodanih je bilo 295 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste kg Din 8—10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav telic 4—6, telečje meso I. vrste 8—10, II. vrste 5—6, svinjsko meso sveže 8—12 Din.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!